

'Geen propere handen' voor UGent in Israël

De Morgen - 11 Mei 2016
Pagina 10

Een groep van vijftig UGent-professoren roept op om een einde te maken aan de samenwerking van de Gentse universiteit met Israëlische onderzoekspartners omdat die te nauwe banden zouden hebben met het Israëlische leger. 'Deze samenwerking komt neer op medeplichtigheid aan oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid.'

De kritische professoren zijn verontwaardigd over de samenwerking met het Israel Institute of Technology, ook wel Technion genoemd. "Het Technion is meer dan elke andere universitaire instelling vervlochten met Israëls militair-industriële complex", leest de open brief. "Het staat vooraan inzake innovatieve militaire spits technologie. Behalve de professoren en onderzoekers zijn ook de studenten en afgestudeerden van Technion nauw betrokken bij de samenwerking met wapenbedrijven."

Onder meer Europa-kenner Hendrik Vos, Mensenrechtenexperte Eva Brems en historici als Bruno De Wever en Gita Deneckere ondertekenden de open brief. Ook bekende positieve wetenschappers als Wim Nerinckx en Lieven Annemans steunen de petitie.

De professoren kanten zich verder tegen een gemeenschappelijk onderzoeksproject met vliegtuigconstructeur Israel Aerospace Industries (IAI) dat onder meer militaire drones produceert. De Gents-Israëlische research spitst zich toe op de ontwikkeling van composietmaterialen voor vliegtuigen.

Ontgoocheld in rector

Zowel Technion als IAI werken nauw samen met het wapenbedrijf Elbit Systems dat de zogenaamde Hermes-aanvalsdrones vervaardigt die in 2014 werden ingezet bij de Gaza-aanvallen die aan Palestijnse kant het leven kostten aan 2.310 mensen waaronder 1.660 burgers.

"Voor Universiteit Gent houden partnerships zoals die met het Technion en IAI het gevaar in dat zij mee aansprakelijk wordt gesteld voor het onrecht en geweld jegens Palestijnen", stelt professor Herman De Ley, een van de initiatiefnemers van de petitie. "Die samenwerking roept ernstige ethische vragen op en wie eraan meewerkt stelt zich bloot aan een ernstig juridisch risico, namelijk dat van medeplichtigheid aan oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid. (...) Van propere handen kan in deze context principieel geen sprake zijn."

De Gentse rector Anne De Paepe antwoordde de verontwaardigde professoren al per brief. Daarin schrijft ze dat de UGent uit principe niet meewerkt aan militair onderzoek maar "dat dual use-onderzoek evenwel niet a priori wordt uitgesloten." ('Dual use'-producten kunnen zowel civiele als militaire doeleinden dienen, KoV)

"De onderzoeksdoelen van de projecten voldoen aan de voorwaarde dat het toepassingsgebied niet specifiek gericht mag zijn op het ondersteunen van militaire gevechtsoperaties en zijn dus niet in strijd met de UGent-principes. Beide projecten focussen in eerste instantie op de vooruitgang van de wetenschappelijke kennis en op toepassingen voor het alledaagse leven."

In een reactie aan deze krant voegde de rector er nog aan toe dat ze "niet blind en naïef" is voor eventuele ongewenste neveneffecten van dit soort onderzoeken en de betrokken wetenschappers opriep om op dit vlak waakzaam te zijn.

De Paepe wijst er ook op dat de samenwerkingsverbanden gebeuren in het kader van het Europese Horizon 2020-project en vooraf aan een ethische controle werden onderworpen.

De ondertekenaars van de open brief reageren ontgoocheld op De Paepes antwoord. "Ze wringt zich in alle bochten om toch maar te zeggen dat er eigenlijk niets aan de hand is en alles oké is", vertelt een van hen aan deze krant.

Geen relatie met Palestijnse academici

Initiatiefnemer Herman De Ley is eveneens teleurgesteld: "In de Israëlische context is dual use een erg relatief begrip. Als een uitvinding bepaalde wapensystemen kan verbeteren, zullen de Israëli's geen moment twijfelen om dat ook daadwerkelijk te doen. In Israël is het tussenschot tussen civiele en militaire doeleinden onbestaande."

De Ley vindt het ten slotte erg vreemd dat de Gentse Universiteit wel relaties onderhoudt met Israëlische onderzoekers, maar niet met Palestijnse academici. "Die laatsten worden geconfronteerd met enorme materiële problemen. De Israëlische bezetter legt de Palestijnse professoren en studenten ook verregaande beperkingen op qua mobiliteit en vrije meningsuiting."

KOEN VIDAL

Copyright © 2016 De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden